

Петрове - селище міського типу, районний центр Кіровоградської області. Розташоване на р. Інгульці, правій притоці р. Дніпра.

За легендою с. Петрове засноване запорозьким козаком Петром Глобою у 60-х роках XVIII ст.

Відомо, що в першій половині XVIII ст. тут були запорозькі зимівники, р. Інгулець слугувала природною межею між Буго-Гардською та Кодацькою паланками.

22 березня 1764 р. ця територія відійшла до Єлисаветградської провінції новоствореної Новоросійської губернії.

Перша церква села була побудована у 1780 р. Пізніше на протилежному березі річки з'явилася ще одна церква. Називалися вони на честь Вознесіння (Вшестя) та Покрови.

22 січня 1784 р. Новоросійська губернія була реформована у Катеринославське намісництво і с. Петрове увійшло до його Олександрійського повіту.

12 грудня 1796 р. намісництво було скасоване і створена Новоросійська губернія, с. Петрове опинилося в її Єлисаветградському повіті (Олександрійський повіт розформувався).

8 жовтня 1802 р. Новоросійська губернія розділилася на три, і с. Петрове відійшло до Миколаївської губернії.

15 травня 1803 р. Миколаївська губернія була перейменована на Херсонську з переведенням губернського правління з Миколаїва до Херсона.

1 січня 1806 р. Єлисаветградський повіт розділився на два - Єлисаветградський та Олександрійський і с. Петрове перейшло до складу Олександрійського повіту.

В результаті виникнення Південних військових поселень, початок якому поклав указ 16 квітня 1817 р., с. Петрове з 1822 р. увійшло до складу 2-го кавалерійського округу, де розселилися ескадрони Стародубського кірасирського полку, що входив у 3-ю кірасирську дивізію 2-го резервного кавалерійського корпусу. Штаб полку знаходився у с. Новому Стародубі, штаб дивізії - в с. Новій Празі, штаб корпусу - в м. Єлисаветграді.

За указом 4 червня 1857 р. військові поселення почали ліквідуватися, а населені пункти повертатися у цивільний стан, тобто у підпорядкування своїм повітам і губерніям. До революції 1917 р. і послідуєчій за ними громадянської війни с. Петрове було у складі Олександрійського повіту Херсонської губернії.

Українська Центральна Рада, яка прийшла до влади в Україні 4(17) березня 1917 р., і створена нею 7 (20) листопада того ж року Українська Народна Республіка підготували, але не змогли провести адміністративно-територіальну реформу.

У період гетьманства Павла Скоропадського (29 квітня - 14 грудня 1918 р.) с. Петрове входило до Олександрійського повітового староства, а під час змінившої гетьманат Директорії - до Олександрійського повітового комісаріату.

У травні 1919 р. Херсонська губернія розділилася на дві - Одеську і Херсонську. У січні 1920 р. в с. Петрове остаточно встановлено радянську владу. Спеціальною постановою Всеукрревкому 28 січня 1920 р. було затверджено розділ губернії, с. Петрове залишилося у Херсонській губернії.

13 березня 1920 р. Херсонська губернія була перейменована на Миколаївську з переведенням адміністративного центру до м. Миколаїва.

У травні 1920 р. була створена Кременчуцька губернія, що затвердили укази ВУЦВК від 18 і 30 липня та 15 серпня 1920 р. Олександрійський повіт увійшов до складу цієї губернії.

У жовтні 1922 р. Кременчуцька губернія була розформована, а Миколаївська увійшла до складу Одеської. У 1923 р., згідно з постановою ВУЦВК від 7 березня, затвердженою сесією ВУЦВК 12 квітня, повіти були ліквідовані, замість них утворені округи, які ділилися на райони. Селище Петрове стало районним центром Криворізького округу Одеської губернії.

З червня 1925 р. було скасовано губерніальний поділ та проведено укрупнення округів.

У 1930 р., згідно з постановами ВУЦВК та РНК УРСР від 13 червня та від 12 вересня, всі округи були скасовані і райони підпорядковані безпосередньо республіканському центру.

9 лютого 1932 р. в Україні були створені області і с. Петрове опинилося у Дніпропетровській області.

22 вересня 1937 р. була створена Миколаївська область, до якої перейшли кілька районів Дніпропетровської області, в тому числі і Петрівський район.

10 січня 1939 р. Указом Президії Верховної Ради СРСР була утворена Кіровоградська область і с. Петрове стало одним з її тридцяти райцентрів.

З 8 серпня 1941 р. по 21 жовтня 1943 р. с. Петрове перебувало у німецькій окупації, в грудні 1943 р. в селі була відновлена робота районних установ.

30 грудня 1962 р. кількість районів Кіровоградської області внаслідок їх укрупнення скоротилася вдвічі, і Петрівський район значно збільшився за рахунок території сільрад ліквідованих сусідніх районів. Наступного 1963 року с. Петрове отримало статус селища міського типу. Після розукрупнення 1965 р. та 1967 р. с. Петрове стало центром району, територія якого вже не змінювалася до теперішнього часу. Таким чином с. Петрове пройшло шлях від хутора або невеличкого сільця до адміністративного центру одного з найдавніших і найстабільніших районів Кіровоградської області.

Бібліографія

- Боечко В., Ганжа О., Захарчук Б. Кордони України. - К.: Н.д., 1992.
- Горбунова Е.І. Зміни адміністративно-територіального поділу Кіровоградщини //Кіровоградський обласний державний архів. Путівник. - К.: Н.д., 1966.
- Дмитрієнко М.Ф. Особливості картографування даних про видання газет України //Проблеми історичної географії України. - К.: Н.д., 1991.
- Дмитрієнко М.Ф., Макарова О.Є. Адміністративно-територіальний поділ Української РСР з 1917 по 80-ті роки ХХ ст. //Історико-географічні дослідження на Україні. - К.: Н.д., 1992.
- Дністрянський М.С. Кордони України. - К.: Основи. 1994.
- Дружинина Е.И. Северное Причерноморье в 1775 - 1800 гг. - М.: Наука, 1959.
- Історія міст і сіл УРСР. Кіровоградська область. - К.: УРЕ, 1972.
- Кабузан В.М. Заселение Новороссии (Екатеринославской и Херсонской губерний) в XVIII - первой половине XIX в. (1719 - 1858). - М.: Наука, 1976.
- Крикун Н.Г. Административно-территориальное устройство Правобережной Украины в XV - XVIII вв. - К.: АН Украины, 1992.
- Результаты подворной переписи Александрийского уезда 1866 г. Приложение к III тому "Материалов для оценки земель Херсонской губернии". Издание Александрийской Уездной Земской Управы. - Александрия: Ф.Х.Райхельсон, 1888.
- Скальковский А.А. История Новой Сечи, или последнего Коша Запорожского: На основании подлинных документов Запорожского Сечевого архива. 3-е издание. - Одесса, 1885 - 1886.
- Українська радянська енциклопедія. Т II. - К.: УРЕ, 1963.
- Украинская советская энциклопедия. Т.8. - К.: УСЭ, 1982.
- Энциклопедический словарь. Т. XXIII (45). - СПб.: И.А.Ефрон, 1898.
- Яворницький Д.І. Історія запорозьких козаків. Т. I. - К.: Н.д., 1990.